

سلسله مباحث سمت خدا

سیره تربیتی پیامبران

حضرت
محمد
ص

www.ketab.ir

دفتر سوم

محمد رضا عابدینی

سرشناسه: عابدینی، محمدرضا، ۱۳۳۸ - عنوان و نام پدیدآور: سیره تربیتی پیامبران: حضرت نوح/محمدرضا عابدینی. مشخصات نشر: قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف. مشخصات ظاهری: ۲۹۲ ص. ۲۱۴/۵: ۲۱۴/۵ س.م. فروست: نسله میاحت سمت خدا! دفتر سوم. شابک: ۱-۲۱۳-۴۴۱-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: کتابنامه. عنوان دیگر: حضرت نوح. موضوع: نوح، پیامبر -- سرگذشتنامه موضوع: Biography -- Noah (Biblical figure) موضوع: قرآن -- قصه‌ها موضوع: Qur'an stories موضوع: پیامبران -- سرگذشتنامه موضوع: Biography -- Prophets شناسه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها. دفتر نشر معارف رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ س۹ع۲/۲/۸۸۸ B رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۶ شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۵۱۴۰۰

سیره تربیتی پیامبران (حضرت نوح علیه السلام)

نویسنده: محمد رضا عابدینی ویراستار: متن بانان سام (سعید فلاحی) مدیر هنری و مجراح گرافیک: محمد صادق صالحی ناشر: دفتر نشر معارف (وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها) نوبت چاپ: سوم، ۱۴۰۳ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد شابک: ۱-۲۱۳-۴۴۱-۶۰۰-۹۷۸ قیمت: ۲۵۰،۰۰۰ تومان دفتر نشر معارف قم، خیابان شهدا، کوچه ۱۱، شماره ۱۲ تلفن و نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۰۴ مؤسسه تمحیص: قم، خیابان سمیه، کوچه ۱۱، پلاک ۲۲۵۵۶۲ مدیریت پخش قم، شرکت پاتوق کتاب، تلفکس: ۰۲۵-۲۱۰۷۷

مراکز پخش

- اراک: ۰۸۶-۲۲۲۲۹۰۲۸ ■ ارومیه: ۰۹۱-۷۷۵۵۱۶۶ ■ اصفهان: ۰۲۱-۲۲۲۷۱۶۹۲ ■ اهواز: ۰۶۱-۲۲۲۳۸۰۰۰
- ایلام: ۰۸۶-۲۲۲۶۴۲۸۳ ■ بجنورد: ۰۵۸-۲۲۲۴۲۲۷۸ ■ بردسکن: ۰۵۱-۵۵۴۳۰۱۲۱ ■ بندرعباس: ۰۷۶-۳۳۶۱۷۵۵۷
- بیرجند: ۰۵۶-۲۲۲۲۵۱۲ ■ تربت حیدریه: ۰۵۱-۵۲۲۸۶۵۰ ■ تهران: ۰۲۱-۸۹۱۱۲۱۲ ■ رشت: ۰۱۳-۲۲۲۴۵۶۹
- زاهدان: ۰۵۶-۲۲۲۲۸۷۹ ■ زنجان: ۰۲۶-۲۲۲۶۶۲۵ ■ ساری: ۰۱۱-۲۲۲۵۳۰۲۰ ■ سبزوار: ۰۵۱-۴۴۲۴۰۰۶
- سمنان: ۰۲۳-۲۲۲۵۲۲۱۱ ■ سرجان: ۰۲۶-۴۲۲۶۸۰۵۸ ■ شهرکرد: ۰۲۸-۲۲۲۵۰۰۰۴ ■ شیراز: ۰۷۱-۲۲۲۴۴۶۱۴
- قزوین: ۰۲۸-۲۲۲۴۰۰۷۶ ■ قم: ۰۲۵-۲۷۷۴۲۷۵۷ ■ کازرون: ۰۷۱-۴۲۲۴۴۳۰ ■ کرمان: ۰۲۶-۲۲۲۳۱۶۶۶
- کرمانشاه: ۰۸۳-۲۷۲۲۸۴۱۱ ■ گرگان: ۰۱۷-۲۲۲۳۷۸۰ ■ مشهد: ۰۵۱-۲۲۲۲۰۱۱۹ ■ ملایر: ۰۸۱-۲۲۲۵۱۲۷۶
- نیریز: ۰۷۱-۵۲۸۲۱۶۹۰ ■ یاسوج: ۰۷۶-۲۲۲۲۸۶۲۲ ■ یزد: ۰۳۵-۲۷۲۲۲۹۵۰

www.nashremaaref.ir • E-mail: info@nashremaaref.ir

NashreMaaref

www.Tamhis.ir

(این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است)

۱۵ پیشگفتار

فصل اول
عصر نوح علیه السلام

۲۳	نوح علیه السلام در قرآن
۲۴	دوره های تاریخی
۲۴	اسامی
۲۵	ویژگی ها
۲۵	زندگی پنهان
۲۶	آغاز رسالت
۲۷	همسر شایسته نوح علیه السلام
۲۷	سنت های تغییرناپذیر
۲۸	جامعه شناسی عصر نوح علیه السلام
۲۹	آغاز بت پرستی
۲۹	امکان ارتباط با خدا
۳۰	بت پرستی در زمان نوح علیه السلام
۳۱	احتجاج با نوح علیه السلام
۳۱	شروع علم از محسوس
۳۲	استدلال در برابر نوح علیه السلام
۳۲	دنیاگرایی
۳۴	ارزش گذاری برای دنیا
۳۵	مراقبت و حفظ استعدادها
۳۶	کوتاهی در حفظ استعدادها

فصل دوم ویزگی های نوح علیه السلام

- ۴۱ .۱ برگزیده خدا
 ۴۲ .۲ عبد شکور
 ۴۲ عمل پایدار
 ۴۳ شکر نوح علیه السلام
 ۴۴ تمجید خداوند
 ۴۵ .۳ سلام خاص خداوند
 ۴۷ مسئولیت پدر و مادر
 ۴۹ تفاضل در انبیای الهی
 ۵۰ شأنی از شئون پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله

فصل سوم دوران دعوت نوح

- ۵۵ بستن راه کمال
 ۵۵ قطع رابطه با نوح علیه السلام
 ۵۶ طول عذاب
 ۵۷ دوران
 ۵۷ نجات بحسب زمان
 ۵۸ رضایت به تکذیب
 ۵۹ سلسله انبیا و اوصیا علیهم السلام
 ۶۰ خالص سازی دین
 ۶۰ دوران دعوت
 ۶۲ استقامت در راه
 ۶۴ طلوع صبح
 ۶۴ استمرار خط هدایت

فصل چهارم ویزگی های دعوت نوح

- ۶۹ انذار و تبشیر انبیا
 ۶۹ انذار نوح علیه السلام
 ۷۰ مطابقت انذار نوح با فطرت
 ۷۱ تأثیر انذار
 ۷۲ مسلک انبیا و مسلک نبی خاتم صلی الله علیه و آله

حضرت نوح
سیره تربیتی پیامبران

www.ketab.ir

۷۳	انذار یا بشارت؟
۷۴	انذار نجات‌بخش
۷۵	معصیت و شرک، مقابله با نظام هستی
۷۶	در پی نجات
۷۷	همراهی با نظام هستی
۷۹	نگاه جهانی
۸۰	تحدی نوح علیه‌السلام
۸۱	پشتوانه الهی
۸۲	ظرفیت وجودی پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله
۸۳	نگاه عامیانه

فصل پنجم زندگی در گستره تاریخ

۸۷	تحقق اندیشه‌های پیامبران
۸۷	تجربه تاریخ
۸۸	راه برگشت
۸۹	عمری به وسعت تاریخ
۹۰	ضرورت توجه به سرگذشت انبیا
۹۰	هدایتگری در سرگذشت انبیا
۹۱	مقابله با نظام عالم
۹۲	عناد قوم نوح علیه‌السلام
۹۳	جسارت قوم نوح علیه‌السلام
۹۵	بازگشت به گناه
۹۵	اجل مسقا
۹۷	افزایش و کوتاه شدن عمر
۹۸	ثمرات استغفار
۹۹	گشایش در کارها
۱۰۱	دنیای فریبنده
۱۰۲	فرصتی برای بازگشت
۱۰۳	گستره وجود انسان
۱۰۵	در حیظه زمان و مکان
۱۰۵	توجه به نظام روحی

فصل ششم قوم نوح

- ۱۰۹ نقشه جامع تاریخ در آخرالزمان
۱۰۹ نظام طبقاتی در قوم نوح
۱۱۱ خود برتر بینی قوم نوح
۱۱۲ سرانجام اقوام مستکبر
۱۱۲ در برابر عنادورزان
۱۱۳ در برابر دعوت جهانی نوح علیه‌السلام
۱۱۴ مقابله با ندای فطرت
۱۱۵ انکار حقیقت و محرومیت از آن
۱۱۶ تکذیب با آگاهی
۱۱۸ نقطه‌های آغازین

فصل هفتم خالص‌سازی در قوم نوح

- ۱۲۳ ریزش‌ها و رویش‌ها
۱۲۴ وارثان زمین
۱۲۵ نجات برای رسیدن به اخلاص
۱۲۷ نسبت محض
۱۲۸ اتصال به شجره خبیثه
۱۲۹ به سوی تاریکی محض
۱۳۰ تمحیص و محق
۱۳۰ فلسفه فرائض
۱۳۱ خالص‌سازی در شکست و پیروزی
۱۳۲ مجال نفاق
۱۳۲ تمحیص در دوران غیبت

فصل هشتم ساختن گشتی و رفتار قوم نوح

- ۱۳۷ برخورد قوم نوح
۱۳۸ حضور در صحنه
۱۳۸ در برابر تمسخر
۱۴۰ پاسخ تمسخر
۱۴۱ تمسخر خود
۱۴۲ تحقیر و اهانت به دیگران

حضرت نوح
سیره تربیتی پیامبران

www.ketab.ir

- ۱۴۴ مسجد کوفه، محل ساخت کشتی
 ۱۴۵ کوفه، سرزمین برکت
 ۱۴۷ ویژگی‌های کشتی نوح
 ۱۴۷ تحریف ماجرای حضرت نوح علیه‌السلام

فصل نهم سرانجام قوم نوح

- ۱۵۳ سنت الهی در نزول عذاب
 ۱۵۴ ایمان و اختیار
 ۱۵۵ رعایت قوانین در جامعه دینی
 ۱۵۶ ادب الهی
 ۱۵۷ خلوص در کفر
 ۱۵۸ فرمان ساختن کشتی
 ۱۵۹ درخواست نابودی کافران
 ۱۶۰ عذاب کافر
 ۱۶۱ در برابر عذاب الهی
 ۱۶۲ اتمام حجت

فصل دهم آغاز طوفان

- ۱۶۷ ولایت تکوینی اولیای الهی
 ۱۶۸ اراده انسان در بهشت
 ۱۶۹ تصرف در نظام عالم
 ۱۷۱ معجزات الهی ماجرای عذاب قوم نوح
 ۱۷۲ مسافران کشتی
 ۱۷۳ شروع طوفان
 ۱۷۴ جوشش و ریزش آب
 ۱۷۷ دعوت به مقام انبیا
 ۱۷۷ حافظ کشتی نوح
 ۱۷۸ اهل بیت، همانند کشتی نوح

فصل یازدهم حرکت کشتی

- ۱۸۳ مأموریت کشتی
 ۱۸۴ آغاز هرکار با نام خدا

۱۸۵	ذکر خدا در هنگام مشکلات
۱۸۵	حرکت به فرمان نوح علیه السلام
۱۸۶	واسطه فیض در عالم
۱۸۷	عظمت مقام انسان
۱۸۸	غفران و رحمت در نظام تکوین
۱۸۹	فرود کشتی
۱۹۱	نظام اسباب در عالم وجود
۱۹۲	از کجا آغاز کنیم؟

فصل دوازدهم جاماندگان از کشتی

۱۹۷	زنان خیانتکار
۱۹۸	شخصیت‌های کاذب
۱۹۹	مقام بلند حضرت مریم
۲۰۰	نقش زن در خانواده
۲۰۱	خطاپوشی در فضای خانواده
۲۰۳	مراقبت از خانواده
۲۰۵	بی‌انگلی دشمن
۲۰۶	خیانت‌های نوح
۲۰۷	ضرب‌المثل برای نوح
۲۰۸	درخواست آسیه از خداوند
۲۰۸	منزلت آسیه در بهشت
۲۱۰	پسر نوح
۲۱۲	پناه بردن به کوه
۲۱۳	پناه‌گاه واقعی
۲۱۴	موج حائل
۲۱۴	درخواست نوح علیه السلام برای فرزندش
۲۱۵	ادب عبودی نوح علیه السلام
۲۱۷	اهلیت و سنخیت
۲۱۸	عمل غیرصالح
۲۱۹	به‌رنگ دوست
۲۱۹	گناه سبب غرق شدن
۲۲۰	پیوندهای حقیقی
۲۲۱	تسدید و حفظ الهی

حضرت نوح
سیره تربیتی پیامبران

www.ketab.ir

- ۲۲۳ طلب انبیا علیهم السلام
 ۲۲۴ شکر نوح نسبت به تسدید الهی
 ۲۲۶ وجه تخصیص دعوت فرزند

فصل سیزدهم پایان عذاب

- ۲۳۱ دو فرمان تکوینی
 ۲۳۳ تطهیر زمین
 ۲۳۳ بلاغتی شگفت‌انگیز
 ۲۳۴ سلام و برکات خداوند
 ۲۳۵ دومین خطاب هبوط به انسان‌ها
 ۲۳۶ اذن متفاوت خداوند به دو طایفه
 ۲۳۷ اخباری از غیب
 ۲۳۸ یادگارهای نوح علیه‌السلام
 ۲۳۸ مدفن نوح علیه‌السلام
 ۲۳۹ وصی نوح علیه‌السلام
 ۲۳۹ آخرین درخواست نوح
 ۲۴۰ ۱- دعا برای خود
 ۲۴۱ ۲- دعا برای پدر و مادر
 ۲۴۱ ۳- دعا برای اهل ولایت
 ۲۴۲ ۴- دعا برای اهل ایمان
 ۲۴۲ ۵- نفرین ظالمان

فصل چهاردهم داستان نوح در آیات قرآن

- ۲۴۷ ۱. سوره آل عمران، آیات ۳۳ و ۳۴
 ۲۴۷ ۲. سوره نساء، آیه ۱۶۳
 ۲۴۸ ۳. سوره انعام، آیه ۸۴
 ۲۴۸ ۴. سوره اعراف، آیات ۵۹ تا ۶۴
 ۲۴۹ ۵. سوره توبه، آیه ۷۰
 ۲۴۹ ۶. سوره یونس، آیات ۷۱ تا ۷۴
 ۲۵۰ ۷. سوره هود، آیات ۲۵ تا ۴۸
 ۲۵۴ ۸. سوره ابراهیم، آیه ۹
 ۲۵۵ ۹. سوره اسراء، آیه ۳
 ۲۵۵ ۱۰. سوره مریم، آیه ۵۸

۲۵۵	۱۱. سوره انبیاء، آیات ۷۶ و ۷۷.
۲۵۶	۱۲. سوره حج، آیه ۴۲
۲۵۶	۱۳. سوره مؤمنون، آیات ۲۳ تا ۳۰
۲۵۷	۱۴. سوره فرقان، آیه ۳۷
۲۵۷	۱۵. سوره شعراء، آیات ۱۰۵ تا ۱۲۲
۲۵۹	۱۶. سوره عنکبوت، آیات ۱۴ و ۱۵
۲۶۰	۱۷. سوره احزاب، آیه ۷
۲۶۰	۱۸. سوره صافات، آیات ۷۵ تا ۸۳
۲۶۱	۱۹. سوره ص، آیه ۱۲
۲۶۱	۲۰. سوره غافر، آیات ۵، ۳۰، ۳۱
۲۶۱	۲۱. سوره شوری، آیه ۱۳
۲۶۲	۲۲. سوره ق، آیه ۱۲
۲۶۲	۲۳. سوره ذاریات، آیه ۴۶
۲۶۲	۲۴. سوره نجم، آیه ۵۲
۲۶۲	۲۵. سوره قمر، آیات ۹ تا ۱۶
۲۶۳	۲۶. سوره حدید، آیه ۲۶
۲۶۳	سوره تحریم، آیه ۱۰
۲۶۴	۲۸. سوره صافات، آیات ۱۱ و ۱۲
۲۶۴	۲۹. سوره حج، آیات ۱ تا ۲۸

حضرت نوح
سیره تربیتی پیامبران

فهرست آیات: ۲۷۱
فهرست روایات و دعاها: ۲۸۵

فهرست منابع: ۲۹۱

﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهُمْ أَقْتَدِ﴾

اینان کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده است؛ پس به هدایت آنان اقتدا کن. (سوره انعام، آیه ۹۰)

پیشگفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله لذاته و لوجه الصلاة على شواهد صفاته و مظاهر تجلياته، سيما سيد الكونين و قائد النشأتين و خلاصة العالمين، محمد المصطفى و ذريته، مرآة صفاته العليا و شواهد اسمائه الحسنی، صلاة نوابی جوادین و ائمه اطهار، تكافی جزاء احسانهم و ارفادهم.

سیره تربیتی قرآن کریم، افزون بر بیان مفاهیم، معرفی مصادیق و الگوهای عینی و خارجی است؛ از این رو در قرآن کریم بیش از دوهزار آیه درباره انبیای الهی علیهم السلام آمده است. این امر نشان می‌دهد که مطالعه و بررسی زندگی انبیای گذشته، برای امت پیامبر خاتم صلی‌الله‌علیه‌وآله نیز راهگشا و هدایت‌بخش است. زیرا همه انبیا، با اینکه به شرایط زمان، مکان و استعدادها توجه داشته‌اند، ولی مخاطبشان «نظام فطرت» بوده است؛ نظامی که خدای متعال آن را در وجود همه انسان‌ها قرار داده است. از این رو، به تعبیر قرآن کریم، زندگی امت‌های انبیای پیشین مثلی برای امت خاتم است:

﴿فَجَلَلْنَاكُمْ سُلْفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ﴾ (و آنان را پیشینه و مثلی برای آیندگان گردانیدیم).

نکته دیگری که ما را به زندگانی انبیای پیشین متوجه می‌کند این است که همه

انبیا در دعوت و هدایتگری به اصلی واحد متکی هستند و در حرکتی مستمر، با هم پیوستگی دارند؛ هر پیامبری تصدیق‌کنندهٔ پیامبران پیشین، و بشارت‌دهنده به انبیای پس از خود است؛ بلکه از ابتدا بشارت به نهایت را نیز دارند.

در این نگاه همه انبیا علیهم‌السلام در حکم انسانی واحد هستند که زندگانی چندهزارساله دارد. هر یک از آنان با توجه به مراتب کمالی امت‌ها، آشکارکنندهٔ بخشی از ظهورات و جلوه‌های کمالی اوامر الهی هستند. این سیر در طول تاریخ ادامه می‌یابد تا اینکه آخرین پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و اوصیای گرمی‌اش علیهم‌السلام، تمام جلوه‌های کمالی را به ظهور تام می‌رسانند و میزان و شاهد تمام انبیا و امت‌های آنها محسوب می‌شوند.^۱

در این نگاه، انبیا در اوج نقطهٔ کمالی‌شان، هر کدام ظهوری از ظهورات انسان کامل محمدی و نیز انگشت اشاره و آیه‌ای برای شناخت خداوند متعال و شناخت جلوهٔ تمام و خلیفهٔ مطلق او هستند. در نتیجه، شناخت انبیا و اوصیای الهی، مقدمه‌ای برای شناخت رسول گرمی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله و اوصیای ایشان علیهم‌السلام است. هر چه در این معرفت جامع‌تر و عمیق‌تر شویم، به معرفت جلوهٔ امّ خلیفهٔ الهی نزدیک‌تر خواهیم شد.

شاید بتوان گفت: تمام کسب در این زمان، مکان، استعدادها و مراتب رشد همهٔ انسان‌ها در امت نبی خاتم صلی‌الله‌علیه‌وآله جمع شده است؛ از این رو باید از همهٔ مقدمات هدایتگری برای رسیدن به هدایت جامع و تام استغناء نمود؛ البته با در نظر داشتن حدودی که در هر زمان سبب محدود شدن و محدود کردن می‌شوند. در نتیجه، در این زمان، تنها دین اسلام نجات‌دهنده است و مراتب تجلی انبیا علیهم‌السلام در طول تاریخ روحی بشر، مراتب تجلی نبی خاتم صلی‌الله‌علیه‌وآله به‌شمار می‌آید.

همچنان‌که قرآن کریم هدف و غرض واحدی دارد، و هر سوره و آیه‌ای در پرتو این غرض مأموریت خود را به انجام می‌رساند، مأموریت انبیای الهی در نظام هستی و عالم انسانی نیز در پرتو ظهور تام الهی و خلیفهٔ مطلق او معنا می‌شود. می‌توان گفت: تفسیر عالم انسانی و بلکه تمام هستی در پرتو فصل اخیر و غایت عالم وجود، که خلیفهٔ مطلق خداوند است، کامل می‌شود.

۱. یکی از اموری که پیوستگی سلسله نبوت و امامت را تا امروز به‌روشنی نمایان می‌کند، زیارت‌نامه‌های مأثور معصومان علیهم‌السلام است که با سلام و یاد آدم صلی‌الله و نوح و ابراهیم و موسی و عیسی علیهم‌السلام آغاز می‌شود و با درود بر پیامبر خاتم و اوصیای آن حضرت علیهم‌السلام پایان می‌یابد.

وعدۀ الهی به تکرار تمام سنت‌های پیشین، در امت خاتم می‌تواند فرصتی را ایجاد کند که با تبیین زندگی و حوادث امت‌های گذشته و نحوه برخورد صحیح انبیا در رفع مشکلات، انسان مسلمان عمری طولانی به وسعت تاریخ انسانی بیابد و با آمادگی کامل حوادث را پیش‌بینی کند و راه برون‌رفت صحیح از آنها را تشخیص دهد و با عبرت از سرگذشت کسانی که انتخاب غلط کرده‌اند، از تکرار عمل غلط آنها و ابتلا به سرگذشت ذلت‌بارشان مصون و محفوظ بماند.

گذشته از این ثمرات گران‌بها، یاد انبیا و اولیای الهی علیهم‌السلام ذکر خداوند سبحان است و انسان متذکر به احوال انبیا، مترنم به یاد خداست؛ که یاد خدا با یاد اولیای او محقق می‌شود.

به تعبیر مفسر عالی قدر، علامه طباطبایی رحمه‌الله عصمت انبیای الهی سبب شده است که آنها توحید مجسم باشند و سبک زندگی موحدانه را آشکار کنند.

انبیا و اولیای الهی انسان‌های تأثیرگذار و زنده عدل‌الله هستند، و محبت به آنها محبت به خداوند است و هدایتگری ایجاد می‌کنند. محبت به آنها مانند وزنه‌های تمرینی است که انسان را برای بالا بردن وزنه محبت اولیای محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله آماده می‌کند و به‌دنبال آن آمادگی برای محبت الهی محقق می‌شود. گفت‌وگوی پیام‌گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله در معراج با پیامبران و اشتیاق و محبت آنان به رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله اشاره‌ای به این معناست.^۱

با توجه به آنچه گفته شد، تحلیل سیره انبیا و اولیای الهی، به‌عنوان حقیقتی زنده و تأثیرگذار در زندگی امروز ما - چه در جانب محبت به آنها و چه در جانب عبرت‌گرفتن و درس‌آموزی از سرنوشت مخالفان آنها - آن هم در بیان کامل قرآنی، کاملاً لازم و ضروری است.

از این رو، با توجه به اینکه در دوران غیبت خاتم اوصیا علیهم‌السلام، همه سنن و موارد انبیا علیهم‌السلام در کمالات و ابتلائات تکرار می‌شود، برای مصون ماندن از حیل‌های شیطانی به مدد آیات قرآن کریم و احادیث اهل‌بیت و عترت نبوی علیهم‌السلام، به

شناخت سیره و سنت‌های انبیا علیهم‌السلام و نحوه برخورد مؤمنان و منافقان و مشرکان و کافران و معاندان می‌پردازیم تا با تطبیق آن بر شرایط امروز، صراط مستقیم هدایت را به‌طور مصداقی شناخته، با عنایت الهی از انحرافات و اعوجاجات شیطانی محفوظ بمانیم.

در این راه از ارواح جمیع انبیا و اولیای الهی استمداد می‌کنیم تا از راه‌های گوناگون هدایت به شاهراه و صراط مستقیم هدایت محمدی صلی‌الله‌علیه‌وآله راه پیدا کنیم و با محبت به همه انبیا و اولیا، محبت به اولیای محمدیین علیهم‌السلام را بیاموزیم، و با بغض نسبت به همه معاندان تاریخ، از میل به سوی منحرفان حفظ شویم.

پیش از ورود به مباحث اصلی کتاب، مناسب است که به نکات زیر توجه شود:

۱. محتوای این کتاب به‌صورت گفتاری از شبکه سوم سیما جمهوری اسلامی، در برنامه ارزشمند «سمت خدا» ارائه شده؛ از این‌رو ملاحظات بسیاری، از جمله شرایط مخاطبان و حالت گفتاری در آن رعایت شده است. در نتیجه نیاز است این بحث‌ها به‌صورت جدی‌تر و عمیق‌تری ادامه پیدا کند.

۲. از مسئولان صداوسیما جمهوری اسلامی و دست‌اندرکاران مخلص برنامه سمت خدا، به‌ویژه جناب آقای رکنی، تهیه‌کننده، مجری، دلسوز و مخلص، جناب آقای شریعتی، مجری متواضع و محبوب برنامه و کارشناسان با اخلاص، فاضل و توانایی که در طول سالیان متوالی سبب اعتماد مردم شده‌اند، تشکر می‌کنم و برای افتخار حضور در این برنامه، خدای متعال را سپاس گزارم.

۳. از ویراستاران محترم و همچنین دفتر نشر معارف که در تدوین و ویرایش و نشر این اثر زحمت کشیدند کمال تشکر را دارم.

۴. از مخاطبان صداوسیما جمهوری اسلامی که در طول پخش برنامه با تشویق یا انتقاد و سؤال در پیامک‌های خود، ما را یاری کرده‌اند قدردانی می‌کنم.

۵. در این مباحث از تفسیر المیزان علامه طباطبایی رحمه‌الله‌علیه، تفسیر تسنیم و سیره پیامبران آیت‌الله جوادی آملی استفاده فراوان کرده‌ایم.

۶. امیدوارم خوانندگان گرامی کوتاهی‌های احتمالی را ببخشند و با نگاهی از سر عفو و اغماض، و به نورانیت آیات و احادیث و یاد اولیا و انبیای الهی به این مطالب بنگرند و با پیشنهادهای و انتقادهای مشفقانه خود، ما را در نشر بهتر معارف الهی یاری دهند.

به امید آنکه این کتاب برای ارتباط بیشتر و مصداقی‌تر ما با قرآن کریم و اهل بیت و انبیا و اولیای الهی علیهم‌السلام مؤثر باشد، در دفتر سوم از مجموعه سیره تربیتی پیامبران، زندگی و سیره نخستین پیامبر اولوالعزم را بررسی می‌کنیم؛ او که نخستین شریعت الهی را برای بشر به ارمغان آورد و با صبر بی‌مثال خود در دوره طولانی نبوت، به مدال «سَلَامٌ عَلٰی نُوحٍ فِی الْعَالَمِیْنَ»^۱ از سوی خدای سبحان مفتخر شد و در برابر قوم لجوج و سرسختش، خط هدایت الهی را با سیره توحیدی خود تثبیت کرد.

خداوندا، با فقر و گدایی به پیشگاه عزت و غنایت آمدم، بدین درگاه بارمان ده و از جام رحمانیت و رحیمیت خویش، کاسه گدایی‌مان را لبریز کن! آمین یا رب العالمین!

قم مقدس - محمدرضا عابدینی

محرم الحرام ۱۴۳۹ - مهرماه ۱۳۹۶

بیشگفتار

www.ketab.ir

۱. «درود بر نوح در میان جهانیان»؛ سوره صافات، آیه ۷۹.